

A sorozatban már nagyon sokféle ember típust formáltunk, mutattuk be az olvasóinknak. Emberi sorsok, családok életébe sikerült betekinteni, vagy netán a hátrányos helyzet kialakult formáit elemezni. Most egy olyan embert próbálunk családjával együtt bemutatni, aki igen értékes és maradandó emléket hagyott ránk és az utókor számára. Igen szerencse, hogy ez az elhivatottság a gyermekében egyaránt megtalálható.

Szeretném, ha beszélne édesapja, édesanyja életéről, vagyis a gyermekkoráról!

Jd. Szatmáry Zoltán

Kisiparos családból származom, édesapám hentes és mészáros volt, édesanyám a gyermekei nevelésével foglalkozott, vagyis háztartásbeli volt. Házasságukból négy gyermek született. Ötvennégy évet éltek szüleim együtt megértő boldog házasságban. Édesanyám nem csak az üzleti életben volt méltó társa édesapámnak, hanem igen nagy gonddal segítette hobbiját a múzeumi munkát, a gyűjtő szenvedélyt. Minket gyerekeket igen nagy szeretettel és vallásos érzellemmel neveltek. Édesapám a munkája kapcsán Gödöllőről, (ahol lakott) 1927-körül gyakran járt át Isaszegre és már akkor érdekelte a falu történelme, helytörténete és ekkor kezdte el a gyűjtést. 1929-ben végleg Isaszegre költözött és megnősült. Hentes és mészáros üzletet nyitott. Gyermekkorom, izgalmakkal telítve, nagyon változatos volt. 1940-ben, hatéves koromban "forrázásos" háztartási balesetet szenvedtem, a testem 30%-át (I-II-III-fokú) égési sérülés érte. A gyógykezelés alatt megkaptam a tüdő- és mellhártyagyulladást és a sárgaságot. Sajnos abban az időben a kórházakban nem voltak korszerű gyógyszerek, így a gyógyulás igen hosszadalmas volt. Ekkor első osztályos tanuló voltam, a betegségem miatt öt hónapot hiányoztam az iskolából, de hála Istennek sikerült bepótolni a lemaradást. Azt, hogy meggyógyultam csak a jó Istennek, a Barabás

doktornak és az édesanyám szeretetéből fakadó türelmes, áldozatkész ápolásának köszönhettem.

Csodálatos gyermekkorom volt, gyermeki szabadságban Rákospatak, rétek, erdők, a templom utca mind-mind a játszóterünket jelentette. Igaz tizennégy évesen már dolgozni kellett, (kapáltam-kaszáltam szüleimnek segítve) nyári szünidőben az építőiparban a Rákosi Téglagyárban dolgoztam. A munka mellett édesapám megismertetett a régészeti kutatással és helytörténetünk ismeretével.

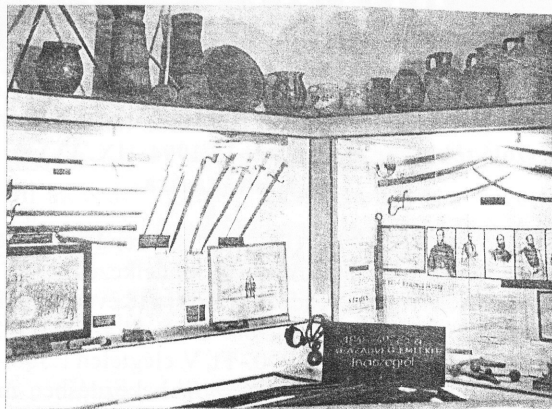
Kérem, beszéljen édesapja szenvedélyéről, vagyis a régészetről a múlt emlékeinek gyűjtéséről!

A munkája kapcsán az üzletben egyre jobban megismerkedik a falu lakosságával, elmondásaik alapján leírja a falu múltjával kapcsolatos történeteket és folyamatosan elkezd gyűjteni a tárgyi és szellemi emlékeket. Kérte a lakosságot, ha találnak valami régiséget, nem meghatározható tárgyat, ne dobják ki, hanem mutassák meg neki, jegyezzék meg, hogy hol találták, hol volt a tárgy lelőhelye. A falu lakóitól igen sok esetben megvásárolta a szántás vagy fakitermelés során fellelt tárgyakat. A történeti-régészeti kutatásokhoz nagyszerű társakat **Szentiványi Gyula (1895-1951) kertészmérnök és dr. Barabás Géza (1903-1966) községi orvos** személyében. Nevezettek a gyűjtő munkákban és a kiállítások szervezésében igen komoly segítséget nyújtottak. Folyamatosan egyre több fiatal is bekapcsolódott a gyűjtési munkákba.

1962-ben megszervezte, hogy a mai "EZERÉVES-KERT" a Mártonberek területén még szétszórtan található régi kövekből a fiatalok egy kis emlékművet emeljenek Sörényfalva östelepülés emlékére.

Kezdeményezésére felépült 1932-ben az IPAROS KÖR, majd a Református Szabadságtörekvések Emléktemploma. 1961-ben az Isaszegi Történelmi napok, 1962-ben a Kulturális Napok rendezvény sorozatokra került sor. Megalakította Isaszegen a Bélyegygyűjtő-kört, a Műemlék Bizottságot és 1969-ben a Múzeumbarátok körét.

Tagja volt az Országos Éremgyűjtők Egyesületének, bélyeg és érem mellett még képeslapokat is gyűjtött. Isaszegről szóló kiadványok, Isaszeg múzeumi adattári közlemények, megjelentetése, Isaszeg első jelvényének elkészítetése, Lengyel-Magyar Baráti találkozók, számtalan rendezvény, kiállítás megrendezése mind-mind az ő érdeme. Előadásokat tartott a tanulóknak Isaszeg helytörténetéről, nemzedékekkel ismertette és szeretette meg a történelmet. Járt a levéltárakat, könyvtárakat, múzeumokat és rengeteg történelmi könyvet olvasott át és jegyzeteket készített, hogy minél több Isaszegre utaló adatot tudjon összegyűjteni. Összeírta a falu östelepülési helyeit, régi épületeket, kronológiai sorrendbe szedte Isaszeg történelmi eseményeit 896-1944-ig. A régmúltra vonatkozó történelmi és néprajzi eseményeit, a visszaemlékezéseket pályázatok formájában örökíti meg. Ezen munkásságát oklevelekkel, jutalmakkal, tárgyi emlékekkel ismert el a Budapesti Múzeumok vezetése.

Hogyan jött létre az Isaszegi Falumúzeum, vagy mondhatnánk azt is, a Szatmáry gyűjtemény?

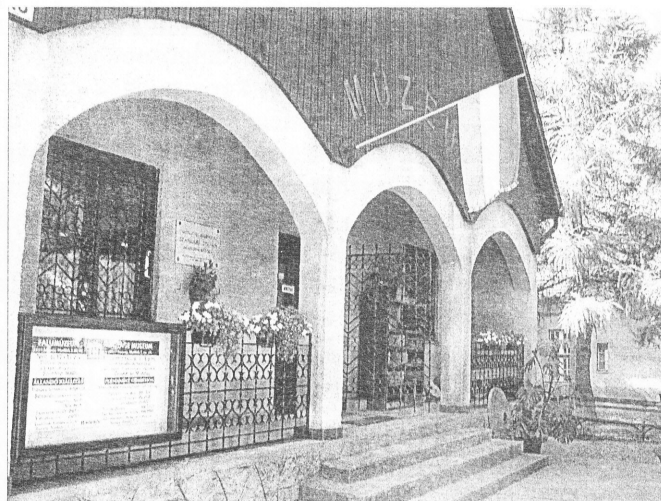
Édesapám megszállottan gyűjtött és kutatott és eltökélt szándéka volt, hogy helytörténeti gyűjteményt Falumúzeumban fogja elhelyezni. A több éven keresztül gyűjtött régészeti, történelmi tárgyak és dokumentumok ládába csomagolva (a pincétől a padlásig) kerültek a családi házban elhelyezésre ezek voltak édesapám féltett kincsei. Mint ismeretes 1950-51-es év nagyon kritikus volt a magyarság történetében. Névtelen bejelentés alapján a belügyi szervek házkutatást tartottak, fegyver után kutatva és a nagy gonddal összegyűjtött és csomagolt értékes anyagot átforgatták, melynek egy része összetört és megsemmisült. A múzeum alapítás mindig szoros kapcsolatban volt az egyéni ambíciójú műgyűjtéssel Édesapám ismereteit önképzéssel állandóan gyarapította. Gyűjtő munkája tökéletes elvégzéséhez szüksége volt régészeti-muzeológusi, éremtani-történeti, művészettörténeti és földtani ismeretekre. Kellő hozzáértést szerzett és ügybuzgalma, a rendszeres és színvonalas gyűjtés pénzben fel nem mérhető értékű eredményt hozott.

1951-es házkutatás után a gyűjtemény gazdagságáról meggyőződve a Művelődési és Közoktatási Minisztérium védetté nyilvánította a gyűjteményt. Az értékes helytörténeti gyűjteményből a Falumúzeum létre hozása nem csak elhatározás, lelkesedés kérdése, hanem a helyi szervek igen hathatós anyagi támogatására is szükség volt.

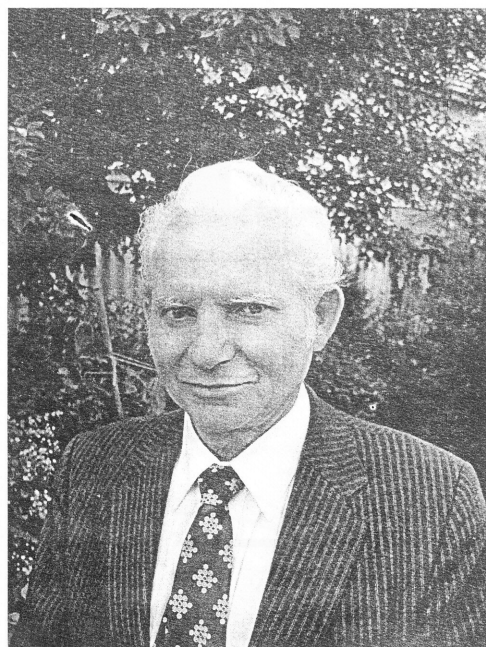
1965-ben megnyílt az első helytörténeti kiállítás a régi Vasutas Kör épületében. A Községi Tanács adta ezt a 110-éves öregházat, mely szinte állandó karbantartást igényelt. Ez a kiállítás sajnos rövid életű volt, mert felsőbb utasításra (a felújított épületbe) magtár került kialakításra.

1967-ben vissza adják az épületet és ismételt felújítás után október 22-én megnyílhatott a Helytörténeti Gyűjtemény folyamatos kiállítása. A Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága megállapítja, hogy az isaszegi kiállítás tekinthető olyan falumúzeumnak, amelyik csak a községre vonatkozó "Őskortól napjainkig" gyűjteményt alakított ki. A megyei Igazgatóság kezelésébe kerül az intézmény és édesapámat Szatmáry Zoltánt nevezik ki múzeum igazgatónak (1901- 1989).

A pest-megyei Múzeum Igazgatóság szerint az isaszegi falumúzeum feltételei az engedélyezéskor biztosítottak tűntek, de az épület már akkor is elavult volt. A kiállítási épület állaga évről- évre romlott, nyirkossága, dohossága veszélyeztette a kiállítás anyagát. Mindezek szinte parancsolóan sürgették édesapámban a gondolatot, hogy az új múzeum épületét mihamarabb fel kell építeni, mert csak így lehet biztonságba a gyűjtemény. Tíz éves előkészítő és szervezőmunka után 1980-ban a PEST MEGYEI TANÁCS, a SZENTENDREI Múzeum Igazgatóság, a községi adományok, téglajegyek árusítása hozta össze a szükséges pénzt az induláshoz. Édesapám maga hatvanezer forintot adott a saját pénzéből. Erejét nem kímélve dolgozott, idős korát meghazudtoló fiatal lendülettel szervezte és irányította az építkezést. Az Isaszegi Múzeumbarátok Köre a község lakosai több ezer órás társadalmi munkával két év alatt építették fel az új Falumúzeumot, mely 1982. október 2-án ünnepélyesen megnyitotta kapuit. Ezzel létre jött *Szatmáry Zoltán életműve*, aki megvalósította élete nagy célját, az új Falumúzeumot, mely muzeológus által berendezett állapotban, állandó jelleggel mutatja Isaszeg régészét, történelmét, és néprajzát.

Isaszegi Falumúzeum avagy a Szatmáry Emlékmúzeum

ifj. Szatmáry Zoltán

Kérem, mutassa be családját, gyermekeit, netán unokáit! Hol dolgozott mielőtt nyugdíjas lett, vagyis hol voltak a munkahelyei?

1961-ben nősültem, házasságomból egy fiú és leány gyermekem születet, mind ketten már felnőttek. A fiunk egy színházi alapítványnál dolgozik, leányunk tanítói képesítéssel rendelkezik, jelenleg mint gyermek nevelő dolgozik. Sajnos unokáink még nincsenek. Gimnáziumi érettségi után elektroműszerész, majd később technikai érettségivel elektrotechnikai képesítést szereztem. 1953-ban elektroműszerészként kezdtem el dolgozni a GANZ Kapcsoló és Készülék Gyárban. Közben katonai szolgálatra vonultam be, majd utána 1958-tól a Híradástechnikai Gépgyárban helyezkedtem el. 1960-tól a Távközlési Kutató Intézetében, mint tervező-kutató technikus, később pedig a Gödöllői Gépgyárban villanszerelő művezetőként, mint egy 25 éven keresztül a nyugdíjazásomig dolgoztam.

Hogyan lett politikus, önkormányzati képviselő?

1985-ben a környékbeli lakók javaslatára vállaltam el a független Tanácstag jelöltséget és megmérettetést, két párt-tag jelölttel szemben. Így hármas jelölés mellett választott meg a lakosság tanácstagnak. Ezt követően 1990, 1994 és 1998-évben a helyi képviselő választásokon független jelöltként indulva a lakosság ismét megválasztott képviselőnek.